

Nevepeno
Poprijéta Devica Marija

V letni tescaji 9 st

1909. szeptemb.

Zmozsna
Gospá Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Reditel:

Bassa Ivan plebános vu Bogojini.

Vszebina.

Bg : Miloscse szí púna	257
Dr. Lenarsich. Premislavanje od lubeznoszt da protivnika	269
S. J. : Zadnje szveto obhajilo.	266
Bassa Ivan : Regule szv. Pachomiusa	272
S. J. : Prijatelje szvéte csisztocsa	276
Szkrben : Cseвка	283
Bg. : Gobavci.	285
Posta reditela.	288

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani ! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj !**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime : Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszee.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo !**

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana (klestra) v krajini Szlovenszkoi na Vogrszkom.
Preminoese leto je osztalo nanjega 300 koron. Zdaj
zse mámo 1100 koron i interes.

„Miloscse szí puna“.

Od prvoga hipca szvojega poprijétja sze je veszelila bl. D. Marija milosci poszvecsenja. Veszelila bi sze koncsi, csi bi z pametjov ládala. Kda je naime zse zacsnola z pametjov ládati, te njoj vecs ne doislo eto veszélje, te je

vecs vcsinila : te je zevszov szvojov mocsjov poveksávala vu szebi miloscso bozso.

Eta miloscsa bozsa pa, stera rada raszté, kde vrelo naprejidenje njo poleva, je vszikdar vecs i vecs blagoszlova prineszla Marii. Njéno csütlivo szrce je szpodobno bilo dobro obdelanoj zemli, stera sztokrátno szeme dáva nazáj.

Düsa njéna je od zacsétka mao szvéta bila, stera szvétozt je ne naturna bila, nego li sze je za naturno vidila, ár je eta szvétozt njéno szrce, rázum i celo volo, vsza njéna djánja tak szprehodila, ka sze je vsze kakti naturno, szamo vu szebi razumlivo zdelo pri njoj.

Bozsa miloscsa je naime visenaturno delo, dár bozsi, steri ne zhája z ete nature ino je nej te zemelszke sztvorjene cslovecse nature tao nego bozsanszki dodatek, od steroga nasa düsa visenaturno szvetlobo, visenaturno mocs dobi, stera szvetloba i mocs, kda düso prehodita, sze ona szpremeni, kak vogel, ali zselezo od ognja.

Bozsa miloscsa vcsini, ka cslovek z Bogom vu visenaturni zákon, ali závezo sztopi, szin bozsi posztáne, Krisztusov brat i sztanüvánje Duha szvétoga gráta z njega. Z pomocsjov bozse miloscse je mogocsi cslovek vekivecsne zaszlüzske szprávlati szebi, jákoszti visenaturne szí szpravití ino z tem vekivecsnoga blázsensztva vreden posztátí.

Pa to szo ona, na stera szmo od Boga pozváni. Kak szv. Pavel apostol pise : „Szád nase vere je nase szpravicsanje, szledjen námen je pa zsítek vekivecsni.“ (Rim. 6, 22.)

Ktomí pa, naj bi sze poszvetíli, ali szpravicsali, nam je dvoje potrebno : miloscsa bozsa- kak szvetloba ino bozsánszki los nase düse ino vrelo napredüvanje, stero z bozsov miloscsov more vküp hoditi.

Za to sto szvoje poszvecsenjé dobro scsé zklií, naj sze ogible szveta, naj lübi molitev, naj hodi pogoszto ma k szvétim szakramentumom, szvoje duzsnoszti naj k bo-

zsoj szvétoj voli primeri ino naj poszlühne vszikhár vu szebi glász nadigávajocse miloscse bozse.

Poszlühni ono recs, stera z globocsine düse tvoje gucsi z tebom pa sze daj z njov voditi.

Kem bole jo poszlühnes, tem bole szpoznas bozso szvéto volo, tem trdnese sze napotis ino tem sztanovitnese bos hodo po szvéti h bozsih potah.

Szo, steri szo sze dobro napotili pa naednok sze njim prevecs vidi zse vcsinjena pot ino miszlijo, ka sze zse szlobodno sztávijo; csi li, ka njim miloscsa nikdár ne právi, ka zdaj doide.

Szo pa drügi, steri miszlijo, ka szo z tem zadoszta vcsinoli, csi szo ne lagoji posztanoli!

To sze zse celo ne dosztája. Dober, csi sze ne pobogsáva, nazaj ide.

Bodejo pa vnogi, steri do z grozov glédali na dén szodnji pred pravicsnim szodcom sztojécsi, kelko dugá, kelko odgovornosztí je tezsi, ár szo ne ponúcali skéri i prilike, z sterimi bi mogli na vizzoko pravicsnoszt i szvétoszt pridti.

Ki po poti jákosztí ne ide naprej, on zaosztáne; ki bozsno szejá, bozsno zsétvo ma pa ki ne ima dobicska, on zgübo má.

Ki mejo naprávi szebi vu szlüzsbi Bogá, naj szám vidi, kak njemi Bog mejo vrzse vu szvojem blagoszlovi.

Kem menje sze pogájas z Bogom — kem szrcsnese njemi prineszész dáre tvojga szrca, tem darüvitnesi bode Bog za tébe.

Csi bos li malo meo na zemli — szlüzsi njemi z szrcsnov darüvitnosztjov — pa ti potrebna hvalila ne bodo; vu nebészaj pa doszta nikdár ne prevecs, tam sze dobre ne navolis.

Bog szám nasz vcsi vu evangeliumi, ka kastiga csáka na szlüzsábni, steri na szebé zavüpanimi talentomami ne trzsi na haszek.

Maria je trzsila z njimi na szvoj i na nas najvéksi haszek, záto sze vcsi od njé ino njoj pravi :

Oh milosztivna i szmilena Devica ! závitje i obramba moja, proszim te, pomágaj mi, naj dobro obrácsam dnéve mojega zshivlenja, stere mi je Bog za to podelio, naj je na njegovo szvéto szlúzsbo obrném, naj njega vu etih dnévah zshivlenja z csisztoga szrea, iz vsze moci lúbim.

Bodi mi na pomocs, naj vreden zsitek pelam, vrednoga one vekivecsne dike, vu steroy sze vórno vŭpamó ino stero szamo tak zadobim, csi bom z bozsov miloscsov navküper delao, ino stere dike velikost de velikoszti moje vreloszti primerjena.

Bg.

Premislavanje od lubeznoszi do protivnika.

Jasz vam pa pravium lübite vase nepriatele. (Mátaj 5. 44.) To szo recsi lüblénoga Jezusa k szvojim vucsenikom ino vszem onim, ki njegovi vucseniki scséjo biti. Vu sztárom zákoni (testamentomi) je tüdi zapovedano bilo, naj nepriatele lübijó lüdje, szamo da szo te hüdi farizeuske krivo tolmacsili szveto pizmó govorécsi „lübi tvojega blizsnjega ino odürjavaj tvojega nepriatela.“ Proti tomi krivomi zagvüsno poganszkomi fcsenji govori zvelicsitel „Jasz vam pa právim lübite vase nepriatele.“

Premislavajmo szí mi tüdi té recsi ino pitajmo szí od szébe :

I. Kak moremo nase nepriatele lübiti.

II. Kaksi zroki nasz morejo na to nadigavati.

Lübite vase nepriatele ; dobro csinite onim ki vász odürjavajo, ino molite za one ki vász preganjajo ino zametavajo (Mát. 5. 44.) Iz eti recsi izhaja kak moremo lübiti nase nepriatele : najmre moremo je lübiti vu szerci, zvüsztami ino vu nasem djánji. Lübite vase nepriatele ob prvim doticse tá zapovid nase szercé. Szerce je szrediscse

lúbavi ino odúrjavanja, szercé je vretina dobroga ino lagojega, vszega onoga ka mi govorimo ino csinimo. Szkim je napunjeno szercé od toga govoriyo vűszta; ino kak je te mogocse ka bi nasemi nepriateli dobro csinili za njega molili poleg zapovedi csi je nase szerce zcsemérom i odúrjavanjom napunjeno. Jeli bi mogocsni bili njemi to najmenso dobroto szkazati csi njemi sztálno hűdo zselemo? Na keliko je zátó szlejpi, na keliko sze nori on, ki to miszli ka ne pregrehsi proti bozsoj zapovedi, stera nam ocsiveszno zapovedava, naj nase nepriatele lűbimo naj szamo sze odzvűna od protivnoszti do nepriatela ogible, od znotra vu njemi csemernoszt gori, vszigdár szamo sze od toga tozsi, ka kak me je razsalo. Trno sze nori taksi cslovek csi to miszli ka nema sztem greha, csi to miszli ka szpuni sztáksim djánjom bozso zapoved: ka naj szvojega nepriatela lűbimo. Jeli denok lűbezen gda tvojemi nepria teli lagoje zseles vu szerci, csi sze ti szerce veszeli ober nevole tvojega blizsnjega? Csi rávnok je pokvarjenoj csloveckoj naturi nemogocsno szvoje' nepriatele sztáksov szreslivosztjov lűbiti kak szvoje priatele, ali ka nemres fcsiniti szam, to je mogocsna fcsiniti vu tebi bozsa miloscsa stero Goszpoden Bog zagvűsno podeli csi sze za to sztálno ino gorécsno molis.

Ino csi tak nasega nepriatela vu szerci lűbimo te njemi nemo lagoje zseleli, niti ga ne bodemo pszűvali, nego blagoszlavlali ino za njega molili, kak nam Krisztus ocsiveszno zapovedáva: „molite za one, ki vász prega-njajo ino vász ogrizavajo.“ Moliti za nepriatele kak lejpi izgled je to! na keliko je szpodoben taksi krisztjan kszvojemi zvelicsiteli, ki sze je escse na krizsnom drejvi med groznimi mokami za szvoje nepriatele molo! Je mogocse ka tvoj nepriatel nescse sztebom gucsati, ti ne dá odgovora na tvoje recsi, oh ti lehko gucsis od njega ino za njega z Bogom gda za njega molis!

Ino na kellko je prijetna táksa molitev pred Bogom!

Na takse lübeznivo csütenje do nasega nepriatela pride te miloscsa, ka ne bodemo odnasega ne priatela lagoje govorili, escse bodemo njega zagovarjali, ino njegove dobre lasztivnoszti vöglászili, ka bodemo zsnjim szresno govorili. Oh kakso mocs má dosztakrát edna szresliva rejcs escse na to najdivjeso csemernoszt! Ali szí dñnok mi lehko miszlimo ka szvojega nepriatela lübito csi sze njega znakanenjom ogiblemo, csi od njega bezsimo, csi sze njega ognemo ino rávnok na njega ne poglednemo! Bi lübéznoszt bila to, csi bi mi szamo csemerne spottlive recsi meli proti nasemi nepriateli!

Celo na drügo nasz vcsi példa lüblénoga Jezusa!

Gda najmre zkázslivim küsom Judas odá zvelicsitela, ne kára ga Jezus kak razbojnika, kak hudodelnika, nego ga za szvojega priatela zové, escse to szlednjo minuto na to scsé ponücati naj Judasa düso szreslivimi recsmi, zmilim oponasanjom obráni, zatok njemi govori: „priatel zakoj szí priso? Iz ednim küscom odás Színá cslovecsega“ (Math. 26. 27.)

Ino escse malo prvlé kak je lübléni Jezus tak szresne recsi govorio szvojemi nepriateli kakso dobroto je njemi szkazao! Na szlednjoj vecserji toga razbojnika narháni szvojim lasztivnim. Telom, kak eden szkrblivi ocsa narháni szvojo deco! ino escse vecs fcsini zaperé njemi escse nogé njegove! Zátok je vcsio vszigdár lübléni Jezus: „Csinite dobro iz onim ki vász odürjávo.“ Te tak nej szamo ka naj od njega hüdoga ne gucsimo nego ka naj njemi dobro csinimo na to nász vcsi Jezus. Zátó pise Sv. Janez Ev. „Deca moja, nelübito szamo z recsjov ino zjezikom nego vu djánji ino vu pravici.“ (Jan. I. 3. 18.)

2. Ali edno takso lübezen csütiti do toga najvekséga nasega nepriátela, jeli to dñnok mogocse? Je mogocse! „Goszpoden nikaj táksega nezapovedáva ka je nemogocse, nego ka je popolno“ právi Sv. Hieronym. Ino te recsi

etak razlozsi Sv. Augustin: „Goszpodni Bog szamo tvojo volo zsele vu molitvi, mogocnoszt ti da On szam, ki zapovedava.“ To je szamo mej pravo volo zapoved stera sze ti nemogocna vidi — zdrzsati ino moli, té ti mogocnoszt — zapoved zdrzsati da szam G. Bog ki ti je zapoved dao. Ka je nemogocse tvojoj pokvarjenoj naturi to je mogocse bozsoj miloscsi!

Ali szmo mi ne vszi deca nebeszkoga Ocsé?

Jeli szmo té ne duzsni tak csiniti, kak nas nebeszki Ocsa csini, ki tem dobrim ino tém hűdim szvojo dobrotepolno lűbav szkazse? Zatok Krisztus, gda je nam zapovedao ka naj szvoje nepriatele lűbimo, právi ka tak naszledűjemo pėldo nasega nebeszkoga Ocsé „ki da szunce gori pridti ober té dobri ino te hűdi, ki dá roszo ober (zemlé) pravicsnih ino ober nepravicsnih“ (Math. 5. 45.) Óh kak sztrasno bi bilo csi bi goszpoden Bog vu onoj minuti gda szi Njega ti razsalo ober tébe vecs ne pűszto szvetloszti, zse bi duga leta vu kmici hodo na etom szveti, Oh kak sztrasno bi bilo csi bi Goszpoden Bog od one minute zacsécs, vu sterom szi Njega zgrehom razsalo ober tvoje zemlé ne dál dezsá, oh zse bi dávnok od gládi h mro!

Ino csi goszpoden Bog negledécs ka szi telikokrát njegov nepriatel za tvojeja ruzsnoga greha volo, ti kak szvojemi nepriатели teliko dobrote szkazsűje, jeli szi ti ne duzszen tvojeimi nepriатели dobroto szkázati?

Csi szamo one lűbis i z onimi dobro csinis ki tebe lűbijo, ki tebi dobro csinijo pitam te z Jezusom na keliko szi bogsi od poganov ino publikanusov? Nikaj ne! Ar poganje one tűdi lűbijo steri njim dobro csinijo! Ino csi tak szamo csinis kak poganje lehko csákas őrocsino tvojeja nebeszkoga Ocsé? Nemogocse! Ki mené lűbi, zdrzsi ona stera szam zapovedao právi lűbleni Jezus.

Ktebi scsemo ednok pridti, tvojsi scsemo biti vu vszakom djánji oh lűbléni Jezus, zatok sze mocsno odlo-

csimo, mocsno ti obečsamo, ka po tvojoj példi ino pomocsi
scsemo lübiti nase nepriatele nej szamo vu szerci nego iz
djánjom ino ponizno te proszimo podeli nam ti miloscsso
naj tvojo popolno zapoved verno szpunivsi ednok vredni
bodemo prijeti diko ino veszelje tvojega kralesztva!

Dr. Lenarsich.

Zadnje szveto obhajilo.

(Zgodba.)

Pri gori Pirenej lezsi polék morja szlovecse francoszko morszko kopalisce. Tam sze csűje od ráne pomladi do keszne jeszeni den za dnevon veszela muzika. I lűdje lepo oblecseni, sze szprehajajo po gori, tak da bi bili zmirom szvetki, Gledajo i obcsűdűjejo te lűdje morje, stero sze mirno z valovi spila ki tak lepo szivo kak vedro nebo ; zaten pa gleda njűvo oko na vrh pirenejszki gor, stere szo z vecsnim sznegom pokrite, ali pa v kmicsno zelene jolicsne gosce doli pod njimi. I teda zapázijo tűdi prosztorno zidovje, posztavleno na szkaloviti sztrmini nad morjom, i sze szpitavajo : „Ka je to za zidovje?“

Vecsina ne ve odgovoriti. Tű pa tam sze pa zse steri najde, da zna povedati, ka je tiszto zidovje na szkali jezuitszki szamosztán. „Aha!“ teda sze ne brigajo goszpe i goszpodje v lepom gvanti, na dale sze szprehajajo dale i szí pripovedávajo naj novese dogodke, stere szo csteli

a novinah : z szamosztani nimajo radi opravka taksi lüdje. Vcsaszi pa sze venda pripeti, da kaksi radoveden nameri sztopaj na sztrmine. I gda je zse gori, szí pogledne scse szamosztan. I zaten pripovedava drügim gosztom, steri szo ravno tak radovedni kak on i právi da nega gori nika poszebnoga, — edino edna recs je zanimiva. Znote v szamosztanszkój szprejemnici viszi doszta csarni tabel, na njih szo zapiszane zlatimi imena vszeh vucsenikov, steri szo sze vcsili vtom szamosztani. Z daj pa vgonite na stero ime szan tñdi jesz naleto ?

Zdaj szo vgonjavali goszpodje i goszpe vsze i ka neszo mogli povedati právoga iména, njim pravi te :

„Alojzij (Louis) Guilbert.“ Vecsina tega ne moglo vervati. I pravili szo : To je nemogocse, naravnoszt nemogocse : Bogotajec, ki kazse vu szvojih szpiszih takse szovrázstvo do cerkvi i njeni szlűzsabnikov, pacs ne bio pri jezuitaj navcseni !

Alojzij Guilbert, ki je zdaj zse davno mrtev, je znani francoszki piszatel, z tiszti edén steri szo szvojim cstevcóm le szlabe recsi ponűvali sterih neszo steli od Boga i vecsnoszti nikaj znati. Ali esi je rávno bio taksi bogotajec, sze je denok szvetilo njegovo ime vu zlati literaj na csarnoj tablici v szamosztanszkój szprejemnici. I rávno za volo toga szo sze tihinci ki szo obiszkali szamosztan, csűdűvali, nisterni szo celo govorili sz trdimi recsmi : „On zapelavle narod. Jezere pokvarjenih szre ma na veszti. Njegov konec nede dober.“

Csaszti goszpodje pátri neszo bili csiszto toga muenja, „Alojzij Guilbert je bio nas najbolsi vucsenik vrli, talent i odkritoszrcsen“, szo navadno pravili. „I bozse szmilenje je veliko. Mi molimo vszaki den za njega.“ Edén szivimi vlaszami, na po glűhi pater sze je scse naj bole brigao za Gilberta. Za volo sztaroszti tomi sztarci zse neszo nakladali vecs dela v soli i dűsnom pasztersztvi i je poszedavao vűre i vűre pri okni szvoje celice, i

njegove ocsi szo gledale ta doli na valovito morje, njegova dūsa pa sze je vzdigala pred presztol Naj visjega i zdrava marija sze vrsztla za zdravov marijov, vu szvoji sztari trepetajocsi rokah je drzsao rozsni venec. Navádno je bio tih i vu szebe zamisleni, csi je csūo, da káplejo trde recsi na Alojzija Guilberta, teda je sztopo po konci i govoril :

„Jesz ga poznám, lūdje bozsi, jesz szem ga priprav-lao i vsio na prvo szveto obhajilo. O nigdár ne bom pozabo, kak je csez sztokrat szam klecsao v tihoj noci pred Najszveteisim, i da szirmaskomi betezsnomi szo-solci szvoje zadnje prisparane novce podelo. I zatem na den szv. obhajila! Jesz szan miszlo, da gledám v ob-licsje angelovo, tak pobožno sze je priblizsao k angelsz-komi sztoli. Ne Alojzij Guilbert ne bo szlaboga konca vcsino; hūdobni szvejt ga je zapelao, ali nas lūbleni szmileni Zvelicsiteo ga ne zapūsztli.“ — Tak je govero szivimi vlaszami, csasztiti pater i molo dale za szvojega lūblenca, od steroga je govero szvejt da je zse zgūblen.

Junija meszeca, gda szo zse disale rozsice tak pri-jetno v szamosztanszkom ogradi kak tūdi doli kre morja, szo szí sepetali i pravili lūdje v kopaliscsi veliko novino, da je priseo med njé tūdi Alojzij Guilbert. Zdravniki szo njemi pravili ka more idti v morszko kopaliscse, csi scse biti nezaj zdrav. Njegovo zdrávje je bilo naimre od dela i znabiti tūdi za volo nerednoga zsvienja szkoro po-koncsano.

Vszaki zmed njih gvisno je zselo videti prelūblenoga piszatelá, ali on je zsivo szam v ednoj hizsici polek morja i ne sze brigao za niednoga.

Alojzij Guilbert je vido, da more mrejtí. Ne scse dugo ka je krv plūvao, i csi sze to scse ednok ponovi zna ka nede dugo zsivo. Zcsiszta zapūscseni brezi prija-telov i rodbine, je prebivao v tom razkosnem kopaliscsi. Od Boga je ne steo nikaj znati, lūdje szo njemi pa ne

mogli vecs pomagati. Zato je bio zsalosztén i potrti. I vu toj zsalosztí je vecskrat gledao gori na szamosztanszko zidovje, gejeje prezsisvo tak szrecsna mlada leta. I nikse hrepenenje sze ga je primalo, hrepenenje da bi scse ednok vido tiszte prosztore, ge je prezsisvo szvojo mladoszt, da bi scse ednok pogledno v obráz patrom, steri szo ga vcsili, I miszlo je da more scse ednok gor na pecsino vszamosztan. Teda szpomno sze je da je njemi pot zaprejta v szamosztan, da szí jo je szam zapro, i zdaj nesz mi vecs pred lice csasztiti patrov. Szramoval bi sze sztopiti pred nje, zlaszti pred patra, v prisco steroga je na den prvoga szv. obhajila tak szloveszno oblúbo vero vu trojedinoga Boga. Oblúbo stero je te vcsino je prelomo: zato szí je zdaj nej vüpaó poklonckati na szamosztanszka vrata . . . Ali hrepenenje po szamosztanszki prebivavcih njemi je rászlo v njegovem szrci, i na zajdne je ne meo vecs mira ne osztánka, mogeo je knjim . . . Edno zajtro szí narocsi noszilnico, ar za hod je bio zse preszlab, i sze da prineszti gor k szamosztani. „Szpoznali me tak nedo.“

Szí miszli i pozvoni. Vratár náglo odpré dveri i pove tomi goszpodi, da obhajajo v szamosztani szlavisoszt szv. Alojzija, te den prisztopijo szamosztanszki vucsenicje, kak je sztára návada, prvics k szvetomi obhajili. Alojzij Guilbert miszli oditi, ali na ednok zacsüti veliko szlaboszt. Vratár, to vidi, ga prijázno pozové v szamosztan. Guilbert ide v szprejemnico. Ta sze prevrzse na klop. Vratár njemi prinesze okrepesila. Zdaj sze zamiszli betezsniik. Na csarnoj tábli zaglédne szvoje ime, zapiszano zlatimi literami.

„Dobri patri neszó zbriszali mojega imena, csi ravno szan sze njim szkázao tak szlaboga vucsenika“, szí pravi po túó i szí obrise szkuzo stera njemi je prisla z ocsi.

Z kapele szo velicsasztno zadonele orgle. Zmiszlo szí je, da szo túdi té tak szloveszno donele, gda je on neduzsen prisztopo prvokrát k angelszkomi sztoli. Nikse

hrepenenje ga je vleklo v kapelo. Ide teda ta, tezska zdi-
hávle, i szede vzádnjo sztolico. Mogeó je videti scse ednok
veliki oltár, pred sterim je okuszo nájvekso szrecso na-
szvejti. Bogotajec je szpoznao, da ne bio nigdar v zshiv-
lenji tak szrecsen kak teda.

Zdaj zaglédne decske, ki szo radosznih obrázov mo-
lili vero. Milo njemi je bilo pri szrci. O, da bi mogeo
túdi on tak verno moliti! . . . On ne noszi szvojega Boga
vszrci, on ga je pregnao iz njega, ga zafájo, zametávao . . .

Zdaj sztopi na predga nico sztari szerimi vlaszmi
pater Martin, tisztí, ki je túdi Guilberta priprávlao za prvo
szvéto obhajilo. Ali zdaj szo zse vsili za prvo szveto ob-
hajilo mlajsi pátri, ali predgao je pa na te den vedno scse
on szam i to szo njemi mogli púsztití.

I govoró je tak lepo i tak priszrcsno i tak preprie-
válno od szrecse prvoga szvétego obhajila, da szo sze
lúdje po cerkvi szuzili, prvo obhajánci pred oltarom pa
szo poni zsive vere i gorecse lübezni do Najszveteisega
podárjali Bogi szvoje szrcé. I zkuzé, ki szo tekle po nju-
von neduzsnom lici, té zkuzé szo glaszno pravile: „Ja, ja,
vsze zshivlenje osztánemo zveszti Bogi! Nigdar sze ne homo
locsili od njega, ki pride dnesz, kralúvat vu nasa szrca!
I niscse nasz náj ne odtrgne od njega, ki je nasa lübe-
zen-i nase vsze na szvejti, i steromi priszégneмо dnesz
zvesztobo na vsze vecsne csasze. Guilbert je szedo vez
zamisléni vzádnjoj sztolici. Vido je szrecso prvo obhajancov,
ki sze je szvetila zsnjúvi veszéli obrázov. I zsivo njemi je
sztopo pred ocsi tisztí preszrecsen dén, gda je sztáo túdi
on vez szrecsen vu vrszti tam pred oltarom, i zselno
csakao hip, da zse szkoro pride krao vszeh kralov pre-
bivat v njegovo szrce. Kak je bio teda szrecsen! Ah, da
bi mogeo scse gda tak szrecsen biti! I dnesz? Ah! Zgü-
bléno je vsze? Szlávni govornik, csasztili sztarcsek pater
Martin pové na konci predge ete znamenite recsi, stere
szo nevolnoga Guilberta popolnoma zbegale: „Sto prejme

prvokrát vredno szveto obhajilo, on szme vüpati, da ga Bog nezapüszti, liki njemi da miloscsó, da je prejme tüdi zadnjics v zsvljenji vredno.“ Te recsi je govoró csaszttiti pater sz treszoesim glászom i tak zsivo i tak odlocsno, da szo szí miszlili poszlüsávei: „Ali de moje zádñje ohhajilo vredno, me bo pripelala zádñja popotnica vu szrecsno vecsnoszt?“

Zdaj je nasztanolo sumenje v cerkvi. Eden lücki goszpod je omedlo, szmilene roké szo ga neszle z cérkvi. Sztári pater Martin, ki je rávno dokoncsao szvoj govor, sze je pascso k tihinci. „Moj Bog, Alojzij Guilbert, ti szí tü!“ pravi gda pogledne tihinca v obráz. „Ti szí, ja ti szí! Jaz szem znao da sze scse povrnés? . . .

Alojzij Guilbert je scse tiszti dén prijao szv. zakramente. Miloscsa bozsa ga je prignala gor k dobrim patrom, ki szo ga szpravili nezaj zbgom. Z rok szvojega sztároga vucsitela pátra Martina je dobo zádñje szvéto obhajilo. I to szvéto obhajilo je prijao vredno, kak prvokrát; ár veliki gresnik Guilbert je po miloscsi prvoga vrednoga szvétoga obhajila i po molitvi posztao veliki szpokornik. V nister-nih dnevaj je mro. Dobri patri szo ga pokopali doli na pokopaliscsi i na njegov nagrobni szpomenik zapiszali lepe recsih:

„Bozse szmilenje trpi na veke!“

S. J.

Regule szv. Pachomiusa.

Kak je mogocsi cslovek vsza na bozso császt csiniti? Pa te etak odgovori:

Csi vsza za volo Boga ino záto delamo, ar nam je Bog tak za duzsnoszt vcsino pa ne iscsemo hválo lüdi, pa sze tüdi vszikdár szpomenimo z recsih Goszpodovih: Dajte szvejtiti vaso szvetloszt pred lüdmí, naj vidijo vasa dobra dela ino naj hválíjo za to vasega nebeszkoga ocso. [Mát. 5. 16.]

Eta regula sze poszebno sztarisom i naprejposztávenim preporácsa, steri szo duzsni ne szamo z recsjov, nego tüdi z dobrim zglédom naprej idti vu vszem dobrom deli, nego ne záto, naj bi lüdjé njé hválili, liki záto, ar je duzsnoszt, lüdjé pa, sterim példo dájo, naj Boga hválíjo za to.

Drüga regula:

Ka je poniznoszt ino kak moremo zapoved, stera nam poniznoszt zapovedáva, szpuniti?

Poniznoszt je to, csi mo vszakoga csloveka za vecs stimali, kak szamoga szebe, kak nasz tüdi szv. Pavel apostol vcsi. To sze pa tak navcsimo, csi ne pozábimo recsih Jezusovih, ki je pravo: „Vcsite sze od mene, ár szam jasz krotki i ponizen iz szrea“, ka je on tüdi pokázao. Poleg toga pa moremo tüdi njemi vörvati, ki je pravo: „Ki sze ponizi, zviszi sze.“ [Lük. 11. 29]. Na dale pa moremo na to paziti, ka pri vszem nasem djánji sze

za ménse szpoznamo, kak ove drüge pa to ne szamo pri szvetszkom deli, nego tüdi pri vszakom djanji jákoszti.

Zdrügov recsjov : Ki scsé ponizen biti, on naj postüje vszakoga, naj ne szodi nikoga, proti szebi pa naj bo oszter ino ne szamo császti szí naj ne iscse, nego tüdi naj szpoznávle vsze hvalinge vu szvojem djánji.

Drüga regula :

Jeli szí szlobodno császti iscsemo ?

Tak szmo sze vcsili, ka moremo császt dati onomi, komi császt ide. Császti szí iszkati je nam Bog prepovedao rekocs : „Kak morete vervati, csi császti i postenjë jemléte eden od ovoga pa one császti, stera je od Boga, ne iscsete ?“ Pri lüdeh iszkati császt i postenjë je polegatih recsih zse znaménje nevernoszti, ár Bog je tiszti, ki császt i postenjë dáva, kak szv. Pavel apostol právi : „Csi bi sze jasz lüdem steo dopadnoti, te ne bi szlüzsbá-ník Krisztusov bio.“ [Gal. 1. 10.] Za to csi zse oni, ki od lüdi h vzemejo császti, szo obszodjeni, kama bole oni, steri tákse császti pri lüdeh iscsejo.

Drüga regula :

Kak dalecs moremo bogati, csi scsémo zapoved, poleg stere szmo sze duzsni Bogi dopadnoti, popunoma zvrstiti ?

Na to nasz apostol navcsi, kda nasz na bogavnoszt Krisztusovo opomina, steri je bogaven bio do szmrtil, celo do szmrtil krizsa pa nam k coj dene recsi : Tak szí premislávlite, kak szí je Krisztus premislávao. (Phil. 2, 8.)

Pa csi sto boga, nego nezadovolno ?

Na to apostol eta právi : „Vcsinte vsza, nego brezi muvanja i brezi odlásanja,“ za to steri de muvo med vami, naj sze vözapré z vasega drüztva pa njegovo delo sze naj zavrzse. Eden táksi szlabo vero má pa tüdi nik-sega vüpanja vu prihodnoj diki.

To je zláta regula za vsze, ki scséjo Bogi szlüzsiti pa nove pobožnoszti zacsinjajo ! Vnogi — vnogi szo ki miszlijo, ka szo pobožni i popuni, da pa bogati ne vejo i to je znaménje, ka ne imajo práve vere pa njihova cela pobožnoszt ne leszenoga grosa vredna.

Csi je sto z neznanoszti lagao, jeli de obszodjeni ?

Szvetlo je, da bozsza szodba tüdi one náide, ki szo z neznanoszti grehsili, ár je pizsano : „Ki je volé gosz-

podna ne poznao pa je kaj vsino, stero je kastige vredno, menje dobi.“ Lük. 12, 48. Nego vu táksem sze práva pokora szlobodno na odpüscenje vüpa.

Tü je od tákse neznanoszti gucs, stera neznanoszt z nepazlivoszti, ali nemarnoszti zhája tak, ka csi bi bole pazo, ali sze návcso, ka je duzszen bio sze vcsiti cslovek, te ne bi neznáni bio.

Kak more eden norc biti na szveti?

Tak, ka de sze bojao od protüvanja Goszpodovoga, ki je pravo: „Jaj vám, steri szte modri vu vasih ocseh ino csedni pred szamim szebom.“ Is. 5, 21. Pa peszmara more naszledüvati, steri právi: „Kak tehernoszécsa sztvár szam grátao pred tebom.“ Ps. 72, 73. Vsza mislenja, ka cseden sto, more od szebe vrzsti ino mocsno vervati, ka vu njegovom mislenji tecsasz nikaj dobroga ne, dokecs szo ne preszvetljena od bozse zapovedi. Pa tak naj szpozna ka je to: Bogi dopadliv biti vu djánji, recsi, ali mislenji, kak je Szv. Pavel apostol pravo: „Takse vüpanje mámo vu Bogi po Krisztusi, ne ár szmo mi kaj vredni (prilicsni) szami kaj zmiszliti, kakti z szvoje mocsi nego nasa prilicsnoszt je iz Boga. (2 kor. 3, 4, 5.)

Jeli, ka szg to csüdne regule? Ki jih je vcsaszi ne zarazmo na prvo cstenjé, naj szí je vecskrát precsté pa szí malo naj premislavle nad njimi, je bode zse zarazmo, ar szo one szamo znaménje, ka je Szv. Vazil z modrov pámetjov poprijao recsi Szv. Evangeliuma, nego ka je tüdi dobro znao, ka je potrebno za njega i posebno za njegove klostre, csi scséjo kotrige szamosztána pobožno i bogabojazno zsveti.

Ete regule szo sze tak razsirile ino telko klostrov je nasztanolo poleg njih, ka za csasza szmrti szv. Vazila zse okoli 80 jezér szamosztancov bilo, ki szo njegove regule drzsali ino szo szebe za to réd szv. Vazila, ali za Vazilitance zváli.

Vu izhodnoj szv. matericérkvi scse déndenésnji ne drüghí redovnikov, kak Vazilitanci, ár szo pomali vszi klostri ete regule zacsnoli nücati i poleg njih zsveti.

Z toga réda szv. Vazila je bilo do denesnjega csasza 14 pápov, vecs kardinálisov, 1805 püspekov i nadpüspekov, 3010 opátov, 11,805 manternikov pa vnoghí drüghí szvécov.

Regule szo njim szledkar escse osztrese dáne, kak je szv. Vazil napravó. To tūdi dopūsztijó njihove regule, ka steri scsé, lehko zvūn klostra vu pūscsávi z csiszta szami zsivejó ino z dela szvojih rok. ali pa z álmotva szvoje zsvilenje goridrzsijó pa szamo po nedelaj i szvétkaj szo duzsni v kloster pridti na bozso szlūzsho.

Zsvilenje njihovo je osztro. Ob polnoci sztanūjejó na molitev, stera dve vōre trpi, pred velkimi szvétkami scse duzse.

Posztov vnogo májó. Vélki poszt oszem tjednov trpi. V prvom tjedni szo ribe, mleko, bilice i szir escse dopūscsene, vu drūgom zse szamo mleko, vu ovih tjednah pa zse szamo zelenjé. Po riszálaj prvo nedelo sze zacsne tak zváni apostolszki poszt, steri tri tjedne trpi, pred vélkov Mesov je 14 dni poszt, pred bozsicsom pa 40 dni. Zvūn toga pred szvétim Domitrom 26 dni, pred zvisanjom szv. krizsa 15 dni, pred Miholovom 8 dni pa vszaka szreda i pétek celo leto.

Osztre poszte májó pa vnoge — prinasz jih je menje pa lehki pa jih je li tak vnogo, ki nanes etih nescsejó drzsati!

Bassa Ivan.

Prijatelje szvéte csisztocse.

Ne boj sze, neduzsen krscsenik ! csi rávno más doszta i mocsne szovrázsnike steri te scséjo od szvéte csisztocse pripraviti, scse vecs i doszta mocsnesi prijátelov más, steri te scséjo vu bojih za njo tak mocsno podpirati, da bos gvisno vszigdár zmágao, csi sze jih vszigdár zveszto drzsis i jih nigdár ne zapűsztis.

1. Prvi i náj mocsneisi prijateo szvéte csisztocse je nas szmileni zvelicsiteo Jezus Krisztus. Ne boj sze da bi gda venec devistva zgűbo, csi sze Jezusa szvete lűbezni drzsis. Kak zveszt prijateo neduzsnih lűdih je Jezus, i kak mocsno je on lűbi i vedno bráni nam poszvedocsi eta zgodba :

Szv. Edmund sze je vu szvojih mládih letih po zele-nom travniki szprehájao, i zdihavanjom proti nebeszam glédao, zdaj zaglédne pred szeboj lepoga mladenca v ne-beszkoj lepoti, steri njemi prijazno govori : „Bodi poz-dravlen Edmund, moj prelűbleni prijáteo !“ Edmund sze za csűdiva i njemi odgovori : „Jesz tebe ne poznam i ne vem kak ti mene poznas.“ Mladénec njemi lűbeznivo právi : „Ka mene nebi poznao denok vej vszigdár vsoli pri tebi szidim, i te ne zapűsztim, csi hodis ali szedis. Li na cselo mene pogledni i csti : Jezus Nazarenszki kráo zsidovszki. To je moje ime. Globoko v szrce szí je vtiszni i pobožno

na szvoje cselo deni znaménje, ono je zvelicsánszko ime.“ Jezus je premíno od njegovi ocsi, pa ne zsnjegovoga szrcá. Szv. Edmund je bio imeniten vucsenik i szv. Púspek. Vidis z té zgodbe, kak jáko Jezus neduzsne lüdi lübi i je bráni.

Lübi tüdi ti, o neduzsen krscsenik ! z velikov i szvéto-
tov lübeznosztjov Jezusa. Mlado szrcé je za lübezen
sztvorjeno.

Ednoga mores lübiti i mu szvoje mládo szrcé aldü-
vati, ali Jezusi, ali kaksemi csloveki. Csi Jezusa sztano-
vitno lübis, bo on csiszto i szvéto veszélje vu tvoje szrce
vlii ; náj szrecsneisi bos vu zshivlenji, po szmrti te pa bo
Jezus kronao zvencom devistva v nebeszskom kralesztvi.
Csi pa zapelivoga csloveka lübis, i njemi szvoje mlado
szrcé aldüjes, zpoznas lehko z nisternih zgodb, stere okoli
szébe vidis, kak zsaloszten i neszrecsen de konec takse
telovne lübezni vu tom i vu prihodnem zshivlenji ! Da Je-
zusi zveszt osztánes, mej vedno pred ocsmi Jezusa i nje-
govo britko trplenje, kak ga je mela edna szvéta dekla i
devica, stera etak pripovidáva :

Gda sze zajtra oblácsim, miszlim, kak szo Zvelicsitela
vu neszrzramlivi gvant oblekli. Gda sze prepasütjem, szí k
szrci v zemen, kak szo Jezusa zvezali. Pri obüvanji csre-
vlov, da moj Odküpitel ni nigdár csrevlov noszo, i tak
britka pota hodo, zlaszti pot vu szvojo britko szmrt. Gda
szí glavo pokrivlem, na Jezusovo trnavo korono miszlim.
Gda idem v církev k szv. mesi, sze mi vidi tak da bi sla
na goro Kalvarijo, ge je bio Krisztus za méne raszpéti.
Po povzdigávanji pri szv. mesi verjem sz trdno vero, da
je Krisztus z telom i szkrjov kak Bog i cslovek nazocsi, i
ga molim kak vedni dár za moje grehe. Pri pometanji
hizse miszlim, kak szo Jezusa vlacsili i v temnico vrgli.

Gda ogen prizsigam, proszim Bogá, da bi vu mojem
szrci ogen szvoje szv. lübezni vuzsgao. Gda lonce k ognji
devam, miszlim, kak je Peter Jezusa zatajo, gda sze je
zsidovmi pri ognji szegrevao. Gda drva noszim, szí kszrci
zemem, kak je mogeo Jezus szvoj krizs nosziti, i trikrat
pod zsmecsavov na zemlo szpadno. Gda kakse delo z no-
zsom delam, miszlim kak je bilo Jezusovo szrcé spicov
preszmeknjeno. Kelkokrát drva k ognji prilozsim miszlim
na mnoge moke Zvelicsitelove, stere je za volo mene pre-

sztao. Gđa jeszti na szto noszim, sze szpominam na posztavlanje szv. Resnoga Tela v hráno nasib dūs. Gđa pijem, miszlim na jeci i britki zsucs, steroga szo Jezusi na krizsi dali. Pri pranji poszode proszim Boga, da bi me ocsiszto, ka njemi nad menov ne dopádne. Gđa zajtra posztılanje poszteo vdarim, miszlim, kak szo Jezusa na krizs pribijali. Gđa vidim zsalosztynoga csloveka, Bogá z szrcá za njega proszim; szpoznam veliko dobroto Bozso, stero mi szkazsűje i zselim, da bi mogla trpljenje vszeh zsalosztynih száma szprijeti: ár szpoznam, da je trpljenje vszeh lűdih ne nikaj proti trpljenji Jezusovomi i nebesz-komi veszelji. Gđa sze vecsér szpát szprávlam, miszlim gđa sze szlacsim kak szo Jezusi prle kak szo ga razpeli szkrvjov priszuseni gvant neszmileno trgali zsnjegovoga tela. Gđa szí v poszteo lezsen sze szpomnim da szo Jezusa neszmileno na krizs vrgli, i szí kszrci zemen, kak de zmo-jov dűsov, gđa moje telo vu grob denejo. Tak man celi den pri vszem szvojem deli Jezusovo trpljenje v szpomini.

Tak delaj tűdi ti deviski krscesenik: da z vednim szpo-minom na trpljenje Krisztusovo vtrjues szvoj szklep: szkribi za nevtepeno ohranitev deviske csisztocse: szpominaj sze vedno, da szvojov predrágov Krvjov ti je on neduznoszt od kűpo. Csi prav pogoszci premislávles, keliko je lűbleni Jezus z lűbezni do tebe pretrpo, ali je mococse da ga tűdi ti nebi ze vszega szrca lűbo, i ne ohrano toga, ka njemi na tebi náj bole dopadne, naimre szveta csisztocsa? Zato pravi szveti Albert: vecs dobicska más, csi vszaki den po-bozsno trpljenje Krisztusovo premislávles, kak csi sze vszaki péték pri szűhom krűhi i mrzloj vodi posztis, do krvi bicsas i vsze pszalme zmolis!“

2. Drűga jáko lűbezniva i mogocsna branitelica i prijátelica szvéte csisztocse je Marija precsiszta Devica. Ne do konca sztanovitne device na szvejti, ne vekomaj veszéle v nebeszah, stera szí nebi Marijo Devico za szvojo mater i pomocsnico zvolila- Marija pomága vszem devicam szvojim lepim zglédom i szvojov mogocsnov priprosnjov pri Bogi; one hrani poszebnó rada neduzsna lűdi, da venca devistva nigdar nezgűbijo; pa tűdi pomága gresnikom, da sze isztinszko szpokorijo. Zgledávli sze rad, deviski mladénec i devica! na lépe zgléde szv. csisztocse i poniznoszti, sterűmi ti Marija szveti na poti neduzsnoszti,

i ravnaj sze vszigdár zveszto po njih. Vmladoszti je ona vedno vu szamoti zsivela; bila vsza ponizna i csiszta, stera moskoga szpola scse poznala ne, i sze je celo angela presztrásila, steri njoj je v podobi mladenca pozdravljenje prineszeo- Neduzsen mladenec i devica! lübi tüdi ti vu szveti csisztocsi tak mocsno prijetno szamoto, bodi vedno vesz ponisen i szramezsliv, i sze jako boj, gda szizam i sze persona drügoga szpola rezi potrebe száma tebi priblizsava. Zlászti sze je boj rávno tak, kak pek-lenszke kascse té gda te hváli za volo tvoje pobožnoszti i tvojih lepi jákoszti, i tebi hváta dopáde, ti zgübis vsze zaszlüzsenje i placсило pri Bogi: csi te pa hváli zavolo telovne lepote i sze ti miti, miszli sziz da te hváli edino zato, da bi te lezsi od neduzsnoszti pripravila. Csi sze pa ne bojis persone drügoga szpola, ki rezi isztinszke potrebe ktebi pride, i sze zsnjov zgovárjas, kak sze je zgovarjala Eva sz pek-lenszkov kacsov rávno tak, kakje bila ona zapelana, tüdi ti vgreh zápelan. Mámo zapiszane zsalosztne i sztrasne zgodbe tüdi velikih Bozsih szlüzsabnikov, steri szo prevecs na szvojo mocs zavüпали i szo sze vu nevarnoszt podáli, pa szo v njoj szramotno i globoko szpadnoli. Náj ti le edno takso zgodbo naznanim. Szv. Viktorin je vsze szvoje premozsenje med szirmáke razdelo, zatém vedno v puscsávi zsivo, sze prav trdo poszto, gorécse molo, i vu ednoj tak tesznoj zemelszkoj votlini prebivao, da ne mel zadoszta prosztora sze na tla lezsti, liki je mogeo szidecki szpati. Eden vecsér pride k njemi zsenszka, i ga prenocsiscse proszi. Ár je bilo okoli po püscsávi doszta divji zverin, bivaliscsa pa delects okoli niksega drügoga i je bilo jáko nevarno pod prosztim nebom prenocsiti. sze je puscsávník uszmili, i njoj szvojo zemelszko votlinu za prenocsiscse prepüszti. Ali globoko je szpadno szpokornik, steri sze je zanasao na szvojo vizoko sztaroszt i doszedánje osztro szpokorno zsvilenje, ár je miszlo, da je vu njegovi kotrigaj vsze telovno pozselenje zse zamorjeno, da zato za njega ne nikse nevarnoszti vecs. Csi sziz szveci, mocsni sztebri szvéte krscsanszke cérkvi, tak szramotno i globoko szpadnoli, ár szo sze vnevarnoszt podali, ka sze bo scse le tebi, mládi krscsenik! zgodilo sterih sziz le szlaba bilka, stero vszaki veter szküsnyáve sze i tá mota? Tüdi ti bos

gvüšno vu nevarnoszti vu stero sze rezi potrebsine podás globoko i szramotno szpadno.

Záto te proszim i pravim: Csi ti je szv. csisztocsa drága, i jo do szmrti nevtepeno ohrániti zselis, ogibli sze vszakoga nepotrebnoga zgovárljanja z personami drügoga szpola. Vedno mej pred ocsmi lepe zgléde Marije precsiszte Devica, i jo po szvojoj mocsi naszledüj; prepocracsaj sze njoj da tüdi vszako zajtro i vszaki veesér vu varszto sz pobožsnov molitvijov. Csi rávno Marija Devica neduzsne lüdi bole lübi, denok je tak szmilena, da tüdi gresnikov nezapüszti . . . steri njo za prosnjo i pomocs prszijo, vej je ona tüdi obramba gresnikov. Zato drági krsccsenik! steri szí greso, pa sze zselis isztinszko pobolsati i z Bogom zmiriti nigdár ne odvüpaj, vej más mogocsno mater i priprosnico pri Bogi Marijo, precsiszto Devico.

3. Tretji prav zveszt i dober prijáteo szvéte csisztocse je zshiv szpomín Bozse vszenazocsnoszti.

Szveti Avgustin právi: „Ides vö, te vidi oko Bozse, ides notri, te vidi Bog. Gori szvécsa, te vidi Bog, sze poszvet vgászne, te denok vidi Bog.“ Csi te necsiszto szküsávanje mantrá, miszli Bog neszkoncsano szvéti, je nazocsi mene, steri te greh vekomaj szovrázsi. Miszli Bog je pri meni, steri mi doszta dobroga podeli, steri me je tak zadrágo ceno szvoje szvéte resne krvi odküpo. Miszli: Bog je pri meni, neszkoncsano pravicsen, steri je zavolo ednoga szamoga v mislenji vcsinjenoga greha angele na veke závrgeo i z nebész vu pekeo szüno; sterih je nase prve sztarise zavoln ednoga szamoga greha z paradizsoma vu sztirao, sterih je tüdi celi szvejt za volo necsisztocse z obsinszkim potopom kastigao, i scse dnesz te greh zvecsniimi i csaszniimi kastigami hüdo bije.

4. Strtics: Dva jako mocsniva prijatela i pomocsnika szvete csisztocse szta zakrament szvete pokore i szv. resnoga Tela. Csi más neduzsen krsccsenik! pri szpovedi popolno zsalüvanje, gvisno bos sze ogibao szkrbno greha i tüdi prilozsnoszti grehi: csi mas pa te nepopolno zsalüvanje, to je csi zsalüjes poszebno za volo toga, ar premislavles, da te szmrten greh po szmrti vu vecsni pek-lenszki ogen mali pa vu neizreklivo trplenje v purgatorium szüne, sze bos gvüšno tüdi vszakoga necsiszto

greha szkrbno ogibao. Mladenec, necsisztocsi vdani tozsi szv. Filipi Neriji, da sze njemi ne mogocse, pobolsati. Szvetnik njemi pravi: „Moj szin, necsiszto szküsavanye szpovedniki razodeti, je teliko, kak szkusnjavo za polovico premagati. Sto je pa bio tak neszrecsen da je greso, sze more rezi odlasanja szpovedati.“ Mladenec boga i vu krátkom csaszi sze popolnoma pobolsa. Od szv. obhajila pa pravi szveti Jozsef Kupertinszki: „Csi scses necsiszte szkusnjave premagati, hodi pogosztoma pobožno k szv. obhajili.“ Tüdi szveti Bernard pise dvoji haszek pogosztoga szv. obhajila; Prvi, pravi, je te, da zmensa privolenje v male grehe, drügi pa da mocsno zabrani privolenje vu szmrten greh. Záto csi sze pogoszci sztem szvetim krühom krepis i szizatem szkusnjav ali popolnoma proszti, ali je pa lezsi premagas: pripisi z veliko zahválo to mitoscso teli i krvi Krisztusovoj, stera v tebi necsisztocso i vszako drügo pregreho okroti.

5. Tüdi szveti poszt i zatajüvanje szamoga szebe je prav dober prijateo za ahranjenje szv. csisztocse. To pomocs je posebno nücao szv. opostol Paveo, steri pravi: „Terem szvoje telo i je v szuzsnoszt devam, da bi ge jaz, ki drüгим predgam, szan zavrzszen ne bio“. I. Kor. 9. 27. Poszti sze tüdi, neduzsen krscsenik! gda te hüdo pozselenje szkusa, da ga szrecsno premagas; poszti sze pa tüdi ti, neszrecsni gresnik! da sz szpomocsjov poszta sze isztinszko pobolsas.

6. Tüdi tvoj pobożsen ocsa i tvoja szkrbna mati, o neduzsen mladenec ali devica! szta prav dobra prijatela tvoja, steriva ti pomagata szveto csisztocso ohraniti. Szrecsen sziz o mladi krscsenik! csi scse szvoje sztarise zsive mas i jih tüdi rad vszigdar bogas.

Oni szo tvoj vidni angeo varüvacs, ki za Bogom najbole za tvojo csaszno i vécsno szrecso szkrbijo. Od te isztine je pa tüdi vszako dobro dete prepričsano, i zato tüdi vszaki neduzsen mladenec i csiszta devica szvojemi ocsi i materi vsze szvoje szrce ravno tak odkrije, kak ga odkrije szvojemi szkrbnomi szpovedniki pri csisztoj szpovedi. Steri szin i stera hcsi pa zacsne szovrazsnike i zalezovalce szvoje neduzsnoszti szvojenii ocsi i szvojoi materi prikrivati, je ali zse popolnoma zapelana ali sze pa bo gvisno vu kratkom csaszi dao zapelati. Ar sztarisje

nemrejo biti vedno pri tebi, o krscsanszko dete! zato ti je szmileni Bog dal zvesztoga angela varŭvaca, steri te brani na vszeh tvojih potih od zibeli do groba. On te vedno vszega hŭdoga brani i te k dobromi napelava; on te neduzsnega z veszeljom napunjava i te gresnika po tvojoj veszti kara i k pokori napelava. Preporacsaj sze njemi zato o krscsenik, vszako zajtro i vszaki vecsér vu njegovo szkrbno obrambo; szpomni sze pa tŭdi njegove nazocs noszti, gda te necsiszto mislenje tere ali ti zapelivec pravi, da te niscse ne vidi.

Zato szklenem moje pisanje i pravim: Blagor tebi o neduzsen krscsenik! csi sze vszeh te prijatelov szvete csisztocse zvezto drzsis; ar zsnjivov pomocsjov bos venec devistva do szmrŭti nevtepeno ohrano, i po szmrŭti bos zvŭszŭt Szodnikovi csŭo veszele recsi:

„Blazseni szo ki szo csisztoga szrca ar bodo Boga gledali na vsze veke“.

S. J.

Csevka.

Dvoje fajte je.

Kak dekla doszta zná. Po ceszti tak ide,
ka vsze za njov gléda. Vednákoga sztopája ne
pozna.

Gláva njoj je tak na ráhi na sinjeki, ka csi bi szíla
bila, bi jo zcsiszta nazáj tüdi znála obrnoti.

Obleka vsze fárbe má na njoj, naj szamo taksa ne
bode, kak ove drüge noszijo.

Jezik pa jezik! On leti na veke. Vszaki jo rad má,
z vszakim norijo má, vu vszakoga sze szmecse.

Ne bole lübeznive sztvári od njé vu celój vészi.

Minoti nindri nikaj ne színe brezi njé.

Csi potrebno v cérkvi vence pleszti, je tam; csi sze
pa oglászijo goszli na kresmi, ona je prva tam. Csi ko-
medja pride vu vesznico, za pol vöre vsze zná, kak kaj
bo; na ringlspili sze celi den vozi, pri deli je prej brzna,
szamo mati bi znali povedati, kelko piszkrov potere vszaki
tjeden pa kelko dela pozábi med szvojim csevketanjom.

Zsenszka gráta z njé. Vszi decski szo nevoscvéni
blázsenomi mladozseuci za njo; szamo on zvedi prenáglo,
ka je kügo dobo z njov.

Zaütra bi szpála, te bi sze pa oblácsila. Nezaovolna

je zevszem, dokecs ne náide szoszede, z sterov szí zná kaj pogucsati.

Bog pomágaj onim, stere szí tákse na jezik popicsijo ! Záto ka je oszter pa spicsaszti.

Tak vjej, kak kácsji. Pa ka te one vöszkühajó, to v nisternih krátkih vöraj cela vész more pojeszti.

Pa kak lepo znájo na sztoldjászti :

— Szte zse csüli, szoszeda ?

— Ka dobroga ?

— Pa nancs ne vete ? Vám ovádim, vej vi nikomi nete dale neszli.

Száma bi rada nájprva povedala vszakomi.

Mozsovje szpridejo z dela. Zsupa je oszmojena, szkühovina neszlána, krüh ne dobro pecseni, liki lübeznive zsene novino znájo, stero z blázsenim obrázom pripovedávlejo lacsnim moskom.

Z tem je scséjo nakrmiti. Csevke.

Szkrben.

Gobavci.

Vnogo csűjemo vu szv. evangeliumi od tak zvánih gobavcov. To je eden grozoviten beteg, steri prinasz jako redko naprej pride tak, ka je taksi csasz tüdi bio, vu sterom szo neverni vucsenjacje celo tajili, ka bi taksi beteg bio, ar szo z tem steli pravico evangeliuma prevrzsti.

Nego kda szo prvi missionarje prisli z Indie, szo nam glasz prineszli, ka po jűzsni krajaj escse vnogo taksih beteznikov.

Beteg vu tom sztoji, ka na kozsi po nogah, po rokah ino obrazi bele krpe nasztanejo pa csi tam cslovek z prsztom pritiszne, sze kozsa notri vtoni, ár od znotra meszo gnjilo. Beteg je poprijéten pa sze tüdi po krvi herba. Vrásztva proti njemi scse izda ne drűgoga, kak csisztocsa, stera ne vrácsi, nego koncsi trplenje olejsa ino zsvilenje beteznika obcsuva. Trpi pri nisternom 30—40 let. Taksemi csloveki tak pomali zacsnejo kotrige doli gnjiliti. Ednok eden prszť na roki ali na nogi, drűgocs drűgi, steri te doliszpádne. Potom noga na koleni, ali roka vu lakti, vűho, nosz i t. d., dokecs ne pride do szrca ali do mozszdszanih pa ne szkoncsa z neszrecsnezsom.

Poganje sze do denésnjega dnéva tak bránijo proti tomi, ka taksega beteznika vűztirajo z vesznice pa njemi jeszti na dugo stángo denejo vszaki den pa njemi tak pred njega denejo, ka ne bi z njim vu tikanje prisli. Taksi sziormək more náglo preidti, ar ne nikoga, ki bi ga na szkrbi neo.

Eden missionar nam pise z Indie, ka kda je on tá priseo, je pri ednoj bogatoj hizsi velko lármo i muzsiko csűo, poleg hizse je pa naiseo ednoga taksega beteznika v grmi lezsati. Ga je opitao :

— Sto szí ti?

— Jasz szam ocsa, odgovoro je neszrecsen, ino

goszpodár ete hizse, tam gori moja deca dnesz gosztüvanje szlűzsijo.

Eta dogodba je dala tomi missionari to miszel, ka bi potrebno bilo za takse neszrecsne spitále zposztaviti.

Miszeo szvojo je v djanje obrno. Francuszko i anglezsko drzsánje ga je podpiralo. Zapoved szo dáli, ka vszaki táksi betezsnik more tam biti ino tam odnet ne szme odhájati. Szamomi missionari szo tüdi prepovedali idti tam odnet, naj ne bi betega razneszeo. Szam pise, ka je ednok celo leto ne mogeo k szpovedi, ár ga vláda nikam ne vöpűsztila pa naszlednje szí je tak pomagao, ka sze je na glász szpovedao szvojemi pűspeki, steri sze je na ednom hajovi mimo pelao tak, ka sze on z ládjev kre hajova pelao tecsasz, dokecs je ne zvrso szpovedi szvoje. Szpovedavao sze je vu taksem jeziki, steroga je med brodárami niscse drűgi ne razmo.

Ete prvi missionar sze Damian pise. Zaprva sze je vszaki norcsaro z njega, pomocsnika je ne dobo, szam je mogeo 100—150 betezsnikov szlűzsiti pa vszaki den szo prisli novi, steri szo sze zglászili vu njegovo bolnisnico. Vlúde szo escse te nikaj ne znale od njegovoga dela. Na szlednje sze je zglászila edna pobožsna francuszka dekla, stera je njemi pri zsenzskom szpoli na pomocs bila. Szledkar sze je naiseo tüdi eden fráter vu njegovom rédi Maxim po iméni, steri je tüdi sztopo vu to nevarnoszti puno szlűzsbo.

Na to je Damian ocsa so potűvat pa je pohodo nisterne velikáse — z tem szí je szpravo drzsávno pomocs, nego zgűbo je szloboscsino vu szvet idti.

Spitao njegov je na Molokkai otoki na Tihom morji 16 dni brodarszkoga hoda od Amerike ino 19 dni od Ázsie. Sze szo ga poszlali naime z betezsnikami, naj sze beteg na zdrave ne bi prijao. Eden trétji tao toga otoka je njegov, steroga na ednom kraji mocsno csuvajo, kre ovih krajov pa sztrmeni breg morja ne dopűszti, ka bi steri betezsnik nazajviseo. Sésztdeszét let sztoji zse eta bolnisnica pa sze je ne zgodilo, ka bi steri betezsnik tam odnet viseo. Betezsnikov je navadno vise triszto. Z vszeh tálov szveta. Szo med njimi kitajci, japonci, zamorci, portugalcí, francuzje, amerikanci i t. d.

Daman ocsa, ki je to bolnisnico nasztavo, je vecs ne

zsiv. Dobo je tüdi on szám ete grozoviten beteg pa je vu njem vmro. Amerikanszka Zdrüzsena Drzsanja szo njemi na császt i szponim szteber dala gorposztaviti.

Zdaj szo tam nüne z francuszkoga pa Maxim brat, Damianov pripomocsnik, steroga sze je escse beteg ne prijaó csi li, ka je zse treszeti let tam. Za drügoga pomocsnika je priseo k njemi Szerapion, steri zse má te beteg, nego záto escse vodi muzikálno bando, stero je on nasztavo med betezsnikami, steri szo escse mogocsi z goszlami i trobentami ládati.

Csi kde sto na imánji Zdrüzsened Drzsanj amerikanszkih vu ete beteg szpádne, ga tá szprávjio pa tam odnet vecs ne szme vö.

Ki na novo tá pride, ga vöszpitajo kakse návade, kaksa zselenja má, kak rad sztanüvánje má i. t. d. pa na kelko je mogocse, njemi szpunijio zselenja.

Delati je med betezsnikami nieden ne duzsén, nego záto szí vszaki szproszi kakse delo, ar tecsasz koncsi ne miszli na szvojo nevoló.

Steri volo má k polodelsztvi, on dobi malo zemlé, kde lehko zelenjé, szkühovine, reisz, kávo pova. Drügi szí z márherejov csasz krátijo. Nájvecs jih je. ki sze kaksega rokodelsztva : sztolarije, krojacsije, tkánja, sostarije i. t. d. poprimejo. Ka sze tü naprávi, sze tüdi tü ponüca, ár táksi pridelki bi vö med zdrave beteg razneszli.

Muzikálicsne bande dve tüdi szo, stere dvakrat vszaki tjeden razveszeljavajo z igrov neszrecsne sztanüválce etoga meszta.

Zsenijio sze szlobodno med szebom, nego z taksega zákona prihájajocsi decski ne szmejo nikdár z toga otoka ; dekle sze pa po rojsztvi vcsaszi odlócsijo od matere pa sze vu eden poszeben kraj odneszéjo, kde csi do 18-ga leta ne vdári na njih vö beteg, szlobodno odidejo vö vu szvet.

Vszako drügo leto szlobodno rodbina pohodi szvoje betezsnike, stera sze zednim poszebnim hajovom pripela. Hajov sze sztávi pri bregi. Vö na breg ne szme niscse pa na hajov tüdi ne, nego tak ozdalc szí vszaki z szvojimi szorodnikami szlobodno pogucsávle.

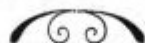
Z tem hajovom pridejo tüdi szeli poszlanci drzsavni, steri betezsnike opitajo od njihovoga zsvljenja i zselenja, jeli dobro ravnajo z njimi i. t. d.

Dober düh betezsnikov nam szvedocsi to, ka je eden betezsni ednok pri taksoj priliki proszo dopüsztsejenje krcsmo goriposztaviti pa szo betezsnike na votume püsztili pa je véksi tao vöppedao, ka to njim ne potrebno.

Katolicsanci májo tam kapelo za bozso szlüzsbo pa missionárje pisejo, ka szo jáko vreli i pobožsni vu szlüzsbi bozsoj.

Bog njim daj dobro düsnoveszt vszem ino po dugom trplenji obilno plácso vu nebészaj.

Bg.

Posta reditela.

Piszmo szam dobo. V Törniscsi je na posto dáno. Ne imam návade na vszako pizmo odgovora dávati; nepodpiszana pizma pa naucs ne prectém, nego zdaj sze mi je tak zgodilo, ka szam pozábo glédati, jeli je sto podpisani, ali nej, szam precteo pa te szam szpoznao, ka on, ki mi je eto pizszo, postenoga iména ne ima, ár csi bi je meo, bi je tüdi podpiszao. Posteni cslovek za szvoje recsi vszikdár dober sztoji. Da pa ne szamo iména neimapostenoga, szlovenszki csteti tüdi ne ve, ár csi bi znao, te bi bole zarazmo nas sznopics pa ne bi noro miszlo od toga, ka je jako dobro napiszano tam. — Vecs nepodpiszanoga pizma drügocs ne prectém pa odgovora na tákse tüdi ne dám.

Reditel.

**Milodari za cserenszovszko cérkev nabrani vu Chicagi
1908 leta decembra.**

Z.-Teruja. (dale.)

	Dollar		Dollar
Szarjas Stevan	5	Czopót József	2
Horváth Matjas	2	Klaiderman Stevan	2
Hudij József	2	Gabor József	2
Zsoldos Stevan	2	Klaiderman Stevan	2
Szobocsán József	2	Markoja Ivan	2
Maics Antal	2	Vueskó Martin	2
Zadravec Mihály	2	Ivkó József	2
Tkalecz József	2	Matjasecz Stevan	1·25
Horváth Iván	2	Vueskó Stevan	1
Hozjan Steván	2	Czopót Martin	1
Hozjan Iván	2	Vagner Martin	1
Legéy Martin	2	Vagner Janos i zsená	1
Ritlop Márton	1	Vueskó Ivan	1
Kozlar Steván	1		
Krampacs Matjas	1		
	<u>Vküp 118</u>		<u>Vküp 111·25</u>

Z.-Dolnje-Bisztricze:

Z.-Szrednje-Bisztricze:

		Balazsicz Martin	10
Czigán Stevan	10	Kusztecz Ignac	10
Hren Martin	10	Balazsicz Martin	6
Balazsicz Martin	6	Vueskó Iván	5
Lebar József	5	Kreszlin Stevan	5
Lebar József	5	Maucsecz Ivan	5
Markoja Stevan	5	Gyura Martin	5
Gábor Ivan	5	Győrek Stevan	5
Krapecz Ignác	5	Győrek Matjas	5
Szabocsán Steván	5	Balazsicz Ivan	5
Lebar József	5	Tivadar Martin	5
Gyura Iván	5	Szobocsán Ivan	5
Vueskó József	5	Raduha Iván	5
Kreszlin Stevan	5	Gyura József	4
Útrosa Stevan	5	Ritlop Martin	2
Kelencz Martin	5	Balazsicz Stevan	2
Hozján Ivan	4	Ohman Ferenc	2
Mlinarics Iván	3	Vuesko András	2
Közma Pavel	3	Krampacs József	2
		<u>Vküp 90</u>	

Z. Zsiskof:

	dollar
Frank Matjas	5.
Skergét Anton	5.
Koczet Stevan	5.
Padar Mária	2.50
Zvér Martin	2.
Vuk Stevan	2.
N. N,	1.
Tibaot Martin zdaj dollar 1.	
prle 200 kor.	
Küzma Matjas	1.
Kramar Martin	1.
Vküp	25.50

Z drügi far :

	dollar
Markoja József Z-Adrianec	2
Horváth Stevan	2
Tivadar Martin Z-Lipovec	2
Frank Ivan Z-Melinec	1
Zsizsek Ivan Z-Velke Polane	2
Zadravec Stevan Od-Lipe	1
Tóth György Z-Kóta	1
Hozjan Stevan Z-Hotize	2
Jalsovecz Ferenc Z-Strukovec	1
Vküp	14
Vsze vküp je na ednok prislo koron 3469.09	

Lübléni darovníki i nabiralec! Jezusovo Szírcé vam naj da za milodare i trüd na tom szveti milosceso, na ovom pa diko nebeszko.

Horváth József
kaplán.

